

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **L. L.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, odbor sociální péče a zdravotnictví, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2004, č. j. SOC 88197/2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2008, č. j. 1 Cad 115/2008 - 147,

takto:

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2008, č. j. 1 Cad 115/2008 - 147, **se zrušuje.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

V řízení probíhajícím u Městského soudu v Praze o žalobě o přezkoumání zákonnosti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru sociální péče a zdravotnictví, ze dne 14. 7. 2004, č. j. SOC 88197/2004, požádala žalobkyně (po zrušení předchozího zamítavého rozsudku Nejvyšším správním soudem) o ustanovení zástupce pro další řízení před městským soudem. Městský soud usnesením ze dne 24. 11. 2008, č. j. 1 Cad 115/2008 - 147, návrh na ustanovení zástupce zamítl. Následně žalobkyně podala proti tomuto usnesení kasační stížnost.

Při posuzování předpokladů stěžovatele pro ustanovení zástupce městský soud vyšel z toho, že podle § 35 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), musí být splněny dvě podmínky, a to jednak předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a jednak potřeba ochrany práv účastníka řízení. Podle odůvodnění napadeného

usnesení ze dne 24. 11. 2008, č.j. 1 Cad 115/2008 - 147, o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce je stěžovatelka podle podání učiněných v řízení zjevně schopná se hájit sama.

Usnesení městského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce stěžovatelka napadla kasační stížností, ve které uvádí, že s usnesením o neustanovení zástupce nesouhlasí, přičemž vyjadřuje zejména naprostý nesouhlas s tím, že by byla - jako naprostý právní laik s nulovou zkušeností se soudy - schopná čelit advokátovi protistrany. Stěžovatelka uvádí, že - oproti tvrzení v odůvodnění jmenované soudkyně - není jako 69letá nemocná žena sama schopna se hájit a čelit tak subjektu zastoupenému osobou s právním vzděláním. Stěžovatelka uzavírá s tím, že je z její strany důvodné podezření, že rozhodující soudkyně není ochotna jednat v souladu s existujícími zákony a nebude respektovat zásady spravedlivého procesu.

Městský soud po podání kasační stížnosti postupoval ve smyslu § 108 odst. 1 s. ř. s. a předložil kasační stížnost s příslušnými spisy Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud především podotýká, že pro řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce stěžovatele není podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nedostatek právního zastoupení důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud je podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. při přezkumu vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné (§ 103 odst. 1 písm. c/) nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (§ 103 odst. 1 písm. d/), jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v tomto rozsahu a shledal následující: Podle § 35 odst. 8 věta první s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z dikce citovaného ustanovení vyplývá, že účastníku lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: Jedná se o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a je to třeba k ochraně jeho zájmů. Soud se v daném případě zabýval toliko splněním druhé zákonné podmínky, kterou shledal nenaplněnou. Ze spisového materiálu městského soudu však zjistil Nejvyšší správní soud následující: městský soud v řízení o žalobě stěžovatelce ustanovil zástupce (advokáta) poprvé již usnesením z 18. 8. 2004. Následně usnesením z 24. 3. 2006 ustanovil zástupce pro řízení o první kasační stížnosti. Po zrušení meritorního rozhodnutí městského soudu Nejvyšším správním soudem a vrácení věci k jejímu novému projednání ustanovil Městský soud v Praze usnesením z 20. 3. 2007 opět advokáta pro řízení o žalobě (byť omylem v hlavičce usnesení uvedl zmínku o „řízení o kasační stížnosti“, z obsahu usnesení, z jeho odůvodnění i ze stupně a kontextu řízení je zřejmé, že se jednalo o ustanovení advokáta pro pokračující řízení o žalobě; k chybě v psaní došlo zjevně překopírováním hlavičky z předchozího usnesení). Pro řízení o žalobě tedy byl stěžovatelce ustanoven zástupcem advokát. Je nutno konstatovat, že toto ustanovení pro řízení o žalobě stále trvá, neboť o žalobě dosud (ani po druhém zrušení rozhodnutí Městského soudu v Praze Nejvyšším správním soudem ke kasační stížnosti) nebylo rozhodnuto. Otázkami pokračování zastoupení se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zabýval. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne

24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 - 117, „ustanoví-li ve správním soudnictví v řízení o žalobě krajský soud účastníku řízení zástupcem advokáta (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), je takto ustanovený advokát oprávněn zastupovat účastníka řízení také v řízení o kasační stížnosti a v zastoupení účastníka řízení také kasační stížnost podat.“ Otázkou rozsahu zastoupení se zabýval rozšířený senát i v usnesení ve věci sp. zn. 8 Azs 16/2007 ze dne 18. 12. 2008, a to s následujícím závěrem: „Plná moc udělená advokátovi k tomu, aby účastníka ve všech právních věcech zastupoval před soudy, obsahující též výslovné zmocnění k zastupování v řízení o kasační stížnosti v konkrétní věci, opravňuje advokáta k zastupování v řízení o žalobě podle soudního řádu správního před krajským soudem i poté, kdy původní rozhodnutí krajského soudu bylo ke kasační stížnosti zrušeno.“ V daném případě je situace co do rozsahu zastupování obdobná: stěžovatelce byl ustanoven zástupcem advokát pro řízení o žalobě a toto řízení o žalobě - po zrušení rozhodnutí ke kasační stížnosti - dosud probíhá. Za těchto okolností městský soud neměl znovu věcně posuzovat žádost stěžovatelky o ustanovení zástupce, když advokát jí již byl pro zastupování v řízení o žalobě ustanoven. Řízení o žalobě přitom stále probíhá (rovněž i sama stěžovatelka o ustanovení zástupce žádala výslovně pouze pro případ, že ustanovení soudem ustanovené Mgr. Dřímlové již neplatí). Je tedy zřejmé, že městský soud rozhodoval o ustanovení zástupce, přičemž (za situace, kdy zástupce již byl ustanoven) o této otázce věcně rozhodovat znovu neměl (§ 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.). Řízení před soudem tedy bylo zmatečné (§ 103 odst. 1 písm. c/ s. ř. s. a § 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s. v kontextu s § 120 s. ř. s a § 109 odst. 3 s. ř. s.) Za uvedených okolností Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze zrušil (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto s ohledem na způsob rozhodnutí o kasační stížnosti, který má ve svých důsledcích charakter a účinky obdobné jako zastavení řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s.; za výše uvedených okolností nelze navíc dost dobře hodnotit úspěch, či neúspěch účastníků řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu